ภาพบอกเวลา

ใช้นาฬิกาทราย นาฬิกาจับเวลา ลองจับเวลากิจกรรมที่ใช้เวลาสั้นๆ จะช่วยให้ลูกเพิ่มพูนการรับรู้เรื่องเวลาและเข้าใจว่ากิจกรรมบางอย่างใช้เวลามากกว่ากิจกรรมอื่นๆ

แยกรูปทรง

ชี้ไปยังรูปทรงสีต่างๆ ที่พบระหว่างวัน เช่น ป้ายรูปสามเหลี่ยมสีเหลืองหรือรูปสีเหลี่ยมผืนผ้าสีแดงในร้านค้า

ร้องเพลงเกี่ยวกับจำนวน

เลือกเพลงเกี่ยวกับจำนวนที่มีจังหวะและทำนองในการร้องซ้ำๆ เพลงเหล่านี้จะเสริมเรื่องรูปแบบ ซึ่งเป็นทักษะด้านคณิตศาสตร์ ฝึกภาษาได้สนุกและสนับสนุนทักษะทางสังคมในด้านความร่วมมือให้กับเขาได้อีกด้วย

ใช้ปฏิทิน

พูดคุยถึงเรื่องวันที่ วันในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งจะเสริมการนับลำดับ และรูปแบบ สร้างทักษะการคิดเอย่างมีเหตุผลด้วยการพูดถึงอากาศเย็นแล้วถามลูกว่าควรสวมใส่ชุดแบบไหนเมื่ออากาศเย็น จะทำให้ลูกน้อยเกิดการเชื่อมโยงระหว่างอากาศเย็นกับเสื้อผ้าที่ใส่แล้วอบอุ่น

การแจกสิ่งของ

ให้ลูกช่วยแจกจ่ายสิ่งของ เช่น ขนมม่าง หรือวางกระดาษเช็ดปากบนโต๊ะอาหารมื้อเย็น ช่วยแจกขนมปังกรอบ ให้เพื่อนๆแต่ละคน ซึ่งจะช่วยให้ลูกเข้าใจการจับคู่วัตถุกับวัตถุ หรือจำนวนที่สอดคล้องกัน ขณะแจกของเน้นแนวคิดเรื่องจำนวน ชิ้นหนึ่งให้คุณ ชิ้นหนึ่งให้ฉัน ชิ้นหนึ่งให้คุณพ่อ หรือ เราใส่รองเท้า หนึ่งข้าง สองข้าง

ต่อก้อนไม้

ให้โอกาสลูกเล่นก้อนไม้ ชุดตัวต่อพลาสติก กล่องเปล่า กล่องเมล็ด เป็นต้น จะช่วยให้เขาเรียนรู้รูปทรงและความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงต่างๆ เช่น รูปสามเหลี่ยมสองอันต่อกันเป็นรูปสี่เหลี่ยม การเล่นกล่องและถ้วยทำให้ลูกน้อยเข้าใจความสัมพันธ์ของวัตถุขนาดต่างกัน

เล่นลอดอุโมงค์

เปิดกล่องกระดาษขนาดใหญ่แต่ละด้านออก เพื่อทำเป็นอุโมงค์ ทำให้ลูกน้อยเข้าใจว่าร่างกายอยู่ในที่ว่างและสัมพันธ์กับวัตถุอื่นๆ

ความยาวของวัตถุ

ตัดริบบิ้น ด้ายหรือกระดาษที่มีความยาวต่างกัน 3-5 ชิ้น ถามลูกว่าชิ้นไหนสั้น ชิ้นไหนยาว แล้วให้เด็กเรียงตามลำดับจากชิ้นที่ยาวที่สุดไปหาชิ้นที่สั้นที่สุด

เรียนรู้จากการสัมผัส

ตัดกระดาษแข็งเป็นรูปทรงต่างๆ เช่น ทรงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม ให้ลูกสัมผัสขณะลืมตา จากนั้นค่อยปิดตา

เล่นเกมรูปแบบ

สนุกกับรูปแบบโดยให้ลูกเรียง มะกะโรนีแห้ง ลูกปัดคละขนาด ซีเรียลชนิดต่างๆ หรือกระดาษเล็กๆเป็นรูปแบบหรือลวดลายต่างๆ กิจกรรมนี้ต้องดูแลลูกอย่างระมัดระวังเพื่อป้องกันการสำลัก และเก็บของเมื่อเล่นเสร็จ

เรียนรู้จากการช่วยงานบ้าน

เช่น ชักผ้าให้สนุก โดยเมื่อแยกเสื้อผ้าเตรียมซักขอให้ลูกแยกถุงเท้าคนละถอง ถามลูกน้อยว่าถองไหนใหญ่กว่า เป็นการฝึกการคาดคะเน แล้วให้เขานับจำนวนเสื้อ เล่นจับคู่ถุงเท้ากัน

สนามเด็กเล่น

ขณะที่ลูกเล่น ทำการเปรียบเทียบโดยใช้ความสูง (สูง – ต่ำ) ตำแหน่ง (บน – ล่าง) หรือขนาด (ใหญ่ – เล็ก)

การแต่งกาย

ให้ลูกเลือกเสื้อผ้าที่จะใส่ในวันนี้ ถามลูกว่า ใส่เสื้อสีอะไร? เช่น สีเหลือง จากนั้นให้ลูกหาของบางอย่างที่มีสีเหลืองในห้อง เมื่อลูกอายุใกล้สามขวบหรือมากกว่า สังเกตรูปแบบบนเสื้อของลูก เช่น แถบ สี หรือภาพ แล้วบอกลูกว่าบนเสื้อของเขามีแถบสีแดงน้ำเงิน หรือว่าเสื้อหนูมีรูปม้าหลายตัว ม้าตัวใหญ่อยู่ถัดจากม้าตัวเล็ก

เกมส์สร้างกราฟ

เมื่อลูกอายุใกล้สามขวบหรือมากกว่า ทำแผ่นภาพให้ลูกสามารถติดสติ๊กเกอร์ไว้แต่ละครั้งที่มีฝนตก หรือแดดออก เมื่อถึงสุดสัปดาห์ คาดคะเนด้วยกันว่าแถวไหนมีสติ๊กเกอร์มากกว่า และตามด้วยการนับเพื่อให้มั่นใจ

ทักษะด้านคณิตศาสตร์ จึงเป็นทักษะที่สำคัญอันหนึ่งนอกจากทักษะด้านภาษา ร่างกาย และทักษะทางสังคม ทักษะต่างๆเหล่านี้จะมีการพัฒนาร่วมกันและมีอิทธิพลต่อกันและกัน เราสามารถเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ให้ลูกน้อยได้ตั้งแต่เขาอยู่ในช่วงปฐมวัย เพราะวัยแรกเกิดถึงหกขวบนั้นเป็นช่วงเวลาที่สมองจะพัฒนาสูงสุดในทุกๆด้าน หากได้รับการกระตุ้นอย่างต่อเนื่อง

เตรียมพร้อม คณิตศาสตร์

ตั้งแต่ก้าวแรก... ของลูกน้อย

คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของเรา พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูมักสอนเด็กตั้งแต่เล็กๆ ก่อนที่เด็กจะได้เรียนรู้วิชานี้ในโรงเรียน แต่จะเป็นลักษณะการท่องจำมากกว่าการสอนในเรื่องจำนวน เด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์และการอ่านมักจะเรียนได้ดีกว่าเมื่อเข้าเรียนชั้นอนุบาล และพบว่าทักษะด้านคณิตศาสตร์เกี่ยวข้องกับการทำนายความสามารถในอนาคตได้มากที่สุด ตามด้วยทักษะด้านการอ่านและสมาธิ

พ่อแม่ คือ ส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ของลูกน้อย ตั้งแต่วัยเตาะแตะจนถึง 5 ปี เด็กๆ จะได้ใช้ทักษะนี้ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมต่างๆ ที่พ่อแม่ทำร่วมกับเขา เช่น การนับขั้นบันไดที่เด็กขึ้นลง การแบ่งของเล่นหรือขนมให้พี่น้องหรือเพื่อน การพัฒนาทักษะโดยผ่านกิจกรรมเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อความพร้อมของเด็กในการเข้าสู่โรงเรียน ทำให้เด็กสามารถแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ในโรงเรียนได้อย่างก้าวกระโดด

ราชานุกูล

ทักษะทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับลูกน้อยก่อนเข้าสู่โรงเรียน

การสังเกต สิ่งของเหมือนกันหรือต่างกัน

โดยสอนให้เด็กๆสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่เหมือนกัน ตามขนาด รูปร่าง สี เช่น ให้ดูสิ่งที่เด็กพบเห็นอยู่ทุกวัน เช่น เครื่องใช้ของเด็ก โดยให้เด็กสังเกตมีอะไรของเด็กที่เหมือนกันบ้าง หรือในขณะที่พาเด็กเดินไปยังสถานที่ต่างๆ พ่อแม่เก็บใบไม้ที่หล่นอยู่บนพื้นมาให้เด็กดู ให้เด็กสังเกตสีของใบไม้ต่าง ๆ เด็กจะเห็นว่า ใบไม้ ส่วนใหญ่มีสีเขียว แต่บางใบก็มีสีแตกต่างกันไป ส่วนรูปร่างลักษณะก็มีทั้งคล้ายกันและต่างกัน เป็นต้น

การเปรียบเทียบสิ่งของชนิดเดียวกันหรือต่างกัน

โดยสอนให้เด็กๆเปรียบเทียบสิ่งของหรือวัตถุ 2 ชิ้น ตามขนาด ความยาว ความสูง น้ำหนัก เช่น ใหญ่ – เล็ก, ยาว – สั้น, สูง – เตี้ย, หนัก – เบา ซึ่งในการสอนแรกๆควรใช้สิ่งของหรือวัตถุชนิดเดียวกันก่อน เมื่อเด็กทำได้ดีแล้ว จึงค่อยเปลี่ยนเป็นสิ่งของหรือวัตถุต่างกัน จนทำได้ดีจึงให้เปรียบเทียบ “ชั้นเท่า” โดยใช้สิ่งของหรือวัตถุ 3 ชิ้น เช่น ใหญ่กว่า เล็กกว่า ยาวกว่า สั้นเท่า สูงกว่า เตี้ยกว่า หนักกว่า เบากว่า ซึ่งจะทำให้เด็กรู้จักการประมาณอีกด้วย

การจัดลำดับสิ่งของ

โดยสอนให้เด็กๆจัดลำดับสิ่งของหรือวัตถุตั้งแต่ 3 ชิ้นขึ้นไป ตามขนาด ความยาว ความสูง น้ำหนัก เช่น เรียงลำดับจากใหญ่ที่สุดไปจนเล็กที่สุด ยาวที่สุดไปจนสั้นที่สุด สูงที่สุดไปเตี้ยที่สุด ฯลฯ

การวัด

สอนเด็กให้หาความยาว ความสูง และน้ำหนักของวัตถุโดยใช้หน่วยวัด เช่น เซ็นติเมตร นิ้ว ฟุต กิโลกรัม หรือการจับเวลา (เป็นนาที)

การนับ

โดยสอนให้เด็กๆจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง เปรียบเทียบของสองกลุ่ม ให้เข้าใจความหมายของ เท่ากัน ไม่เท่ากัน มากกว่า น้อยกว่า นับเลขปากเปล่าไปข้างหน้า ถอยหลัง อาจยังเป็นการนับเลขแบบท่องจำ สอนนับจำนวน เช่น นับจำนวนเอวัยวะในร่างกาย “เรามีตา 2 ตา” นับสมาชิกในบ้าน “บ้านของเรามีสมาชิกอยู่ 4 คนคือ พ่อ แม่ พี่ และหนู” นับจำนวนขนม ผลไม้ ขณะรับประทานอาหารว่าง “มีส้ม 3 ผล” “หนูขอกินขนม 2 ชิ้น” หรือนับจำนวนสิ่งที่เด็กพบเห็นบ่อยๆ เป็นต้น เมื่อเด็กหยิบจำนวนสิ่งของหรือวัตถุมาให้ได้ตามจำนวนที่บอก จึงค่อยสอนความสัมพันธ์ของตัวเลขกับจำนวน โดยการแทนค่าของจำนวนด้วยตัวเลข

รูปทรงและขนาด

โดยสอนให้เด็กรับรู้ความสัมพันธ์ของรูปร่าง รูปทรง ขนาด พื้นที่ ตำแหน่ง ทิศทางและการเคลื่อนไหว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาเรขาคณิตต่อไป ชวนเด็กพูดคุยถึงสิ่งของในบ้านว่ามีรูปร่าง รูปทรง เป็นอย่างไร เช่น ในบ้านของเราอะไรที่มีรูปร่าง/รูปทรงเป็นวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยมบ้าง เมื่อเด็กเริ่มบอกรูปร่างพื้นฐานได้ค่อยสอนรูปทรงที่ยากขึ้น

การจัดหมู่

โดยสอนให้เด็กจัดสิ่งของเป็นหมวดหมู่ตามการเรียกชื่อสิ่งของ เช่น กองนี้เป็นช้อน กองนี้เป็นแก้วน้ำ กองนี้เป็นชาม และการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะที่กำหนด เช่น กองนี้เป็นเครื่องแต่งกาย กองนี้เป็นผลไม้ กองนี้เป็นเครื่องใช้ กองนี้เป็นสัตว์ เป็นต้น

การรวมหมู่

โดยสอนให้เด็กนำสิ่งของมารวมกันให้เป็นกองใหญ่ขึ้น มีจำนวนมากขึ้น เช่น มีส้มอยู่ 3 ผล นำมารวมกับชมพู่ 2 ผล รวมทั้งส้มกับชมพู่แล้วมี 5 ผล เป็นต้น

การแยกหมู่

โดยสอนให้แยกของที่กองรวมกันอยู่ แยกของที่เหมือนกันเป็นกองๆ เช่น มีของเล่น 2 ชนิด กองรวมกันไว้ แล้วให้เด็กแยกของเล่นที่เหมือนกันออกเป็น 2 กอง เป็นต้น

เทคนิคดีๆ แนะนำ พ่อ แม่ พาทำกิจกรรมเสริมความสุข...พัฒนาคณิตศาสตร์

สร้างรูปทรง

เล่นเกมคัดแยกรูปทรง พูดคุยเรื่องรูปทรงแต่ละชนิดกับลูก นับด้าน บอกสี สร้างรูปทรงเองโดยตัดรูปทรงขนาดใหญ่จากกระดาษสี บอกให้เด็กกระโดดบนวงกลมหรือบนกระดาษสีที่สร้างขึ้น

นับและคัดแยก

รวบรวมตะกร้าของเล่นชิ้นเล็กๆ ที่หาได้ในบ้าน เช่น เปลือกหอย ก้อนกรวด หรือกระดุม นับจำนวน พร้อมกับลูก คัดแยกตามขนาด สี หรือกลุ่ม เช่น แยกรถไว้กองหนึ่ง สัตว์ไว้อีกกองหนึ่ง

โทรศัพท์

เมื่อลูกอายุ 3 ขวบ เริ่มด้วยการสอนที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์บ้าน คุยกับลูกว่าแต่ละบ้าน มีเลขที่บ้าน อพาร์ทเม้นท์แต่ละแห่งก็มีหมายเลขเป็นของตนเอง

ขนาดสิ่งของ

ให้ลูกสังเกตขนาดของวัตถุรอบตัว ว่ามีขนาดใหญ่หรือใหญ่ที่สุด ขนาดเล็กหรือเล็กที่สุด

ทำอาหาร

ให้ลูกช่วยเติม คนและเทส่วนผสมของอาหาร กิจกรรมนี้จะช่วยให้ลูกเรียนรู้การนับ ซึ่ง ตวง วัด เพิ่มและถะจำนวน

เดินเล่น

ให้ลูกเปรียบเทียบ เช่น หินก้อนไหนใหญ่กว่า ให้หัดประเมิน เช่น เราพบก้อนหินเกี่ยก้อน ฝึกสังเกต จดจำความเหมือนและความต่าง เช่น เปิดมีขนเหมือนกระต่ายหรือไม่ และฝึกการจำแนก เช่น ลองหาใบไม้สีแดงให้เจอ เรียนรู้เรื่องขนาด เช่น เดินก้าวสั้นและก้าวยาว ฝึกระยะทาง เช่น สวนสาธารณะอยู่ใกล้หรือไกลบ้าน และฝึกการนับ เช่น นับจำนวนก้าวในการเดินจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง